

А 2014

908 к

Шығармалар жинағы

Нұрлан
ОРАЗАЛИН

2

А 2014/908 к

Екінші том

Нұрлан
ОРАЗАЛІН

жыр
кітабы

АКСАРАҒЫС
БАСПАСЫ
Алматы,
2014

МАЗМҰНЫ

Т. Молдағалиев. АҚЫНДЫҚ АЙДЫН, АЗАМАТТЫҚ БИІК..... 7

Арғымақ, ойлар

«Күю керек...».....	21
Өз демім.....	23
ТАУЛАРЫМ ТҮНГІ БҰЛҚЫНАР.....	26
«Өзіммен өзім онаша...»	26
«Сезімім, дір етгін бе?!»	28
ЖҮРЕГІМ ЕЛЕНДЕЙДІ.....	29
«Түн... қала... Мұңды ән бір...».....	29
«Күн күледі, Ай аунап...»	30
«Екі елі де кетпейді, көлендейді...»	32
«Жар өкпелі болса...»	34
Мұқағалиды сағыну.....	35
«Қоншы менің кеудеме...».....	38
БЕЙБАҚ ДАУЫС БЕЗІЛДЕТТІ АСПАНДЫ.....	40
«Көрікті едім...».....	40
«Әлдеқайдан...»	42
«Кешіре алсан...».....	44
«Құлын-сезімнен...».....	46
Көктөбе	48
АДАМДАРДЫҢ «ОЙЫНЫНАН» ЖЕРДІМ.....	49
«Өтерімді, өтпесімді білер кім?...».....	49
«Өмір босқа күрсінтіп өтер ме деп...»	51
«Өсек-аян... Ғайбат сөзден шаршадым...»	53
«Өнер барын, ұмытып дарын барын...»	54

«Кешір мені, өлен атты серігім!...»	56
Егес	58
Жәнібектің әні.....	60
Рухпен тілдесу.....	62
Мұң кешу.....	64
МЕН ТУҒАН КҮН	66
1. «Қыдырып жүр аспанды үн-дуана...»	66
«Мен туған күн... Бүгін отыз үштемін...».....	66
«Се зім... Ойда... Санада «білек түріп»...».....	68
«Күнделікте тоқып өскен сөзін тұр...».....	69
«Сөзін әрбір ойымды түршіктіріп...».....	70
«Көк өзіннің кешкендеймін тасқынын...»	71
«Түнгі он екі... Ұйқыда түнгі қала...»	72
«Бір сақтаса, адамды сақтар үміт...»	73
2. «Жырымды жарым сынды аяладым...»	75
«Аманбысың, жайраған сай, тұлдыр шын...».....	75
«Іздеумен жанға шипа, сөз-емімді...».....	77
«Кеше мені сатып кетті бір аға...».....	78
«Тынышын ап се зімнің ерек бір үн...».....	80
«Қайғыңды да, шаттығыңды бөлістім...».....	81

Үн мен ән

«Көңілді биіктет аласарған...»	87
--------------------------------------	----

АҚЫН БОЛУ ХАҚТЫҢ ІСІ НЕМЕСЕ ДОСТАРҒА ЖАЗҒАН ХАТТАРДАН

•Бұл се зімді демегін күректігім...»	89
•Саған бір кез әулідей сенгенмін...»	91
•Өзгем де өзімді ырза қылып...»	93
•Көз, көңілге, кеудеге мұн үйіріп...»	94
•Бір бойымда екі адам тіреседі...»	95
Республика жыры	96
Тыныштық жыры	98
Жігер жыры	101
Ынтымақ жыры	103

ЖҮРЕГІМДІ ДҮБІРЛЕТІП МЫҢ ТҰЯҚ.....	106
«Арман шіркін мініп жүйрік пырақты...»	106
«Құсы қашып көлімнен көп үміттің...»	107
«Естимісін...»	109
«Ауа дымқыл...»	111
«Салтанаты қаланың жеріткендей...»	112
МАХАББАТ ТҮНІ	113
«Сенің әнін жазғандай құрысымды...»	113
«Кен әлемге ұшырған елшім едін...»	114
«Саған ғана сенемін, сеніп өтем...»	115
«Жұлынды ұрып...»	117
«Сенің әнің сезімдімді түлетті...»	119
АҚЫН-ТАҒДЫР.....	120
«Не көрсек те біз бірге көрмек едік...»	120
«Шын мұнайсаң...»	122
«Шуағына сенеді келер күннің...»	123
«Сам жанып, басып жерді сыз...»	125
«Өкінбе, дос, біз бармаған той аз ба?...»	127
Р. Нұрғали. КӨРКЕМДІК ҚУАТ	129

Бойтұмар

Күрес жыры	139
Таныстыру	141
КҮЗ СУРЕТТЕРІ	
«Жалғыз сокпак барады тауға асылып...»	144
«Ойырманын құламасы – койлы ауыл...»	146
«Ана кезең – Омарталы...»	148
«Күздің сынық қабағы... Нұр жасырып...»	150
«Тан асылып Талдының қыз беліне...»	151
Сілкініс	152
БОЙТҰМАР	
«Жар да сүйдім...»	154
«Ала таңда...»	155

«Көңілімді кеулеп, кезіп өгей үн...»	156
«Туса-дағы бір мықты жыр тап сенен...»	158
«Ей, ағайын! Таға көрме текке мін...»	159

БЕСІК ЖЫРЛАРЫ

«Ауырғаны батқанда сәл басынның...»	160
«Оянғандай кеудесінде май таңы...»	161
Қоштасу (Әкем Мырқасымның рухына)	162
«Ғұмыр сыйлап бәрімізге аздаған...»	164
Қарасаз-сарын	166

ШАҚЫРАДЫ ТАУЫМНЫҢ БОЗ ҰЛАРЫ...

«Қойлы ауылдың маңырап козы-лағы...»	168
«Сезім толып, кеудені шайқап аспан...»	169
Махаббат идиллиясы	170
Оралу	172
Түнгі қала	174

ӨЗІҢ ЖОҚТА...

«Жанарынды торлаған тамшыдайын...»	175
«Көктөбеге көк нөсер кеп төккенде...»	176
«Салқын сая... ..»	178
«Жүрек сөзін жарып шыққан, ал, тыңда...»	179
«Көкірегін тепкілеп көше мұны...»	180
Қорғасын ой	182

ОЙ ҚУАЛАП ҮЗДІККЕН САНАДАЙЫН... ..

«Бел үстімен бозарып Ай кашады...»	184
«Қар соңынан келер көктем қайтадан...»	185
«Бұғытының басқандай жүзін қайғы...»	186
«Боз Айым да бұлқына алмай кештегі...»	187
Ойладым, ана	188
Ескі қыстау	190

БЕТПЕ-БЕТ

«Ғасырынның кеудесі – мын батпан үн...»	192
«Уақыттын бүгінде жасы кепкен...»	194
«Таразыла!...»	196
«Көктем...»	197

«Қазақы үйдін қырдағы тұрмысындай...»	198
«Календардан жыртып айдың парағын...»	199
«Қаптың түбі қағылғандай көрініп...»	200
Темірлік	202
МІНЕЗ	205
«Қикарлығым жетеді бір басыма...»	205
«Басқа түссе, баспақшыл ғой...»	206
«Бойды билеп бөтен ой, басқа қылық...»	208
«Қолдан жасап тірлігінің «шабысын»...»	209
«Ескі таныс, мен саған өкпелімін...»	211
«Жанарыңда көленке, жарық барда...»	212
«Алыстың ба? Мықтап алыс (Басқа – сын)...»	213
Қарқара	214
Ыстықкөл	215
Ақсау	216
Түннің тамыры	218
Бұзылған үй	219
Қозғалыс	222

Аққұс туралы аңыз

Өлеңмен жазылған екі бөлімді ертегі	227
---	-----

Жетінші кұрлық

«Күліп жүріп күндеріммен кездестім...»	291
Жасыл от	292

АШЫНҒАНДАР ҮНІ

«Серпіл, ақын!...»	294
«Бір жана жыр «шыр» етсе жөргектегі...»	296
«Күнәһардың қылмысын түн жасырған...»	298
Түс	300
Жүз ақын	302

ЖЕТІНШІ ҚҰРЛЫҚ

«Бірде жылап, бірде күліп, алданып...»	304
«Өмір ылғи тәтті арман. шекер емес...»	306

«Жүрегім — жыр...»	308
«Жырақтадын...»	309
«Айлар, жылдар жеткізбейді, зырлайды...»	310
«Көрген сәтте адамдардын «ғарібін»...»	312
«Мұнға батпа, жә, досым, бекіненлік!»	313
«Ақиқат ауылына ойыс, демім...»	314
«Аз күндерді өткеріп сөз құраумен...»	315
Жабырқау	316
МАХАББАТ СУРЕТІ	317
«Алматы...»	319
«Көшеде — аяз...»	320
Көк тай	322
«Жігіт едін жұлқынған бір ғажайып...»	
ЖАҢА АЛАНДА ЖАРАМ БАР ЖАЗЫЛМАҒАН...	324
«Сезім алан...»	326
«Қарашада қуарады тоғайлар...»	328
«Естен кетіп ессіз күндер бұрқаған...»	330
«Ойларды ұясынан кеш түлеткен...»	332
«Кешір, қарғам, тұра алмадық араша...»	334
«Әлдекімдер өсектейді сыртымнан...»	335
«Ойға мені қыркүйек батырады...»	337
«Біреу ойға батқанды оң көреді...»	338
«Медеу сайы...»	339
«Тарғыл шынды торғын бұлт тұмшалады...»	
Талбесік (диалог-поэма)	340
«Мен кіртисем...»	351
Б. Сарбалаұлы.	
НҮРЛАН (Замандас хақындағы эссе-толғаныс)	354